

హాబుల్

గత వారం రోజుల వై బిలింగ్స్

ఇతర రాష్ట్రాలు, ప్రపంచ దేశాల

ముఖ్యమైన పరిణామాలు

సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ

పుస్తక సమీక్షలు

ప్రతి ఆదివారం 'వార్త' మెయిన్

ఒక పూర్తి పేజీ

epaper.vaartha.com WWW.VAARTHA.COM

PUBLISHED FROM ANANTAPUR, VIJAYAWADA, HYDERABAD, VISAKHAPATNAM, RAJAHMUNDY, KADAPA, NIZAMABAD, ONGOLE, WARANGAL, TIRUPATHI, KURNOOL, KARIMNAGAR, MAHABUBNAGAR, KHAMMAM, NELLORE, NALGONDA, GUNTUR, TADEPALLIGUDEM, SRIKAKULAM

అంతరిక్ష పరిశోధనలో
ఇస్రో ముందడుగు

5

నేడు మణిపూర్‌కు
ఇండియా కూటమి బృందం

అనంతపురం fb.com/vaarthaa

29-7-2023 శనివారం సంపుటి : 29 సంచిక : 179, పేజీలు : 08+4 వెల : 6.50

వరద బాధితులకు పూర్తి సాయం

ముంపు ప్రాంతాల వారిని
సురక్షితంగా తరలింపు
కచ్చా ఇళ్లు దెబ్బతింటే రూ.10 వేలు
సహాయక చర్యలకు
రూ.12 కోట్లు: సిఎం జగన్

విజయవాడ, జూలై 28, ప్రభాతవార్త ప్రతినధి: రాష్ట్రంలో గోదావరి, కృష్ణా నదులకు భారీ వర్షాల వేరు తున్న వరదలు వచ్చిన నేపథ్యంలో అధికారులు అప్రమత్తంగా వ్యవహరించాలని, ముంపు ప్రాంతాల వారిని సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించాలని సీఎం జగన్ హెచ్చరిక చేశారు. తీవ్ర వర్షాలు, వరదలతో ప్రభావితమైన గోదావరి జిల్లాలకు అత్యవసర సహాయక చర్యలు నిమిత్తం రూ.12 కోట్లు మంజూరు చేసినట్లు తెలిపారు. అల్లూరి సీతారామరాజు, అంబేద్కర్ కోసేమి, ఏలూరు జిల్లాలకు రూ.మూడు కోట్లు చొప్పున, పశ్చిమగోదావరి రూ.రెండుకోట్లు, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలకు రూ.కోటి తీసుకుంటున్నారని, సహాయక చర్యలు నిమిత్తం ఈ నిధులు కేటాయింబినట్లు తెలిపారు. గోదావరి నదిలో పాటు, కృష్ణానదిలో వరద ఉధృతి పెరుగుతున్నందున ఆ తీరవాసులను విషయంలో పూర్తి శ్రద్ధను పెట్టాలన్నారు. వరదల వలన ప్రాణనష్టం జరుగుతున్నారని, ఎక్కడిక్కడై ఆక్రమ ప్రాంతాలను ఏర్పాటు చేసి, అన్ని సదుపాయాలు బాధితులకు కల్పించాలన్నారు.

చాలావారు. భారీ వర్షాలు, ప్రభావిత జిల్లాల్లో తాజా పరిస్థితులపైన, అధికారులు తీసుకుంటున్న సహాయక చర్యలపైన సీఎం జగన్ తన వ్యక్తిగత కార్యాలయంలో పర్యవేక్షణ విధించారని అన్ని జిల్లా కలెక్టరులతో సమీక్షలను నిర్వహించారు. ఆయా ప్రాంతాల వరద పరిస్థితులను, వాసలకు దెబ్బతిన్న రోడ్లు, పొలాలు, ఇతర ఆస్తి నష్టం వివరాలు తెలుసుకుంటున్నారు. గోదావరి వరదల విషయంలో అప్రమత్తంగా ఉండాలని, దాదాపు 15 లక్షలకు పైగా కూసెక్కుల నీరు నదిలో చేరుతున్నందున లోతట్టు గ్రామాలకు ముంపు అవకాశం ఉన్నందున వారిని సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించాలని ఆదేశించారు. అధికారులు అంత బాధ్యతగా బాధితులకు రక్షణ కల్పించాలన్నారు. ఎస్సీఆర్ఎఫ్ బృందాలు కాన్వాయ్ చేసి, డిపార్ట్మెంట్లు ప్రత్యామ్నాయంలో నిర్బంధం ఉండాలన్నారు. కంట్రీలో రూ.12 సహాయకంగా పనిచేయాలన్నారు. ఇవి 24 గంటల పనిచేయాలన్నారు. ముంపు పరిస్థితులను దృష్టిలో ఉంచుకుని ప్రజలను సురక్షితంగా తరలించాలన్నారు. సహాయక శిబిరాల్లో మంచి నీరు, మంచి ఆహారం, ఇతర సౌకర్యాలతో ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. బాధితుల పట్ల మానవతా దృక్పథంతో వ్యవహరించాలన్నారు. సహాయక శిబిరాల్లో ఆరోగ్యకార్యకర్తలు అన్ని మందులతో సిద్ధంగా ఉండి వైద్య సేవలు అందించాలన్నారు. ప్రతి విలేజ్ క్లస్టర్, పీహెచ్ఎస్, సీహెచ్సీల్లో అన్ని మందులు ఉండాలన్నారు. పారిశుధ్యం బాగుండేలా చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. కరెంటు సరఫరాకు అంత రాయం వచ్చిన నేపథ్యంలో అత్యవసర సర్క్యూలు నడిచేందుకు వీలుగా జనరేటర్లను అందుబాటులో ఉంచుకోండి, మండినీటి కోసం ట్యాంక్ కర్బును సిద్ధం చేసుకోవాలన్నారు. శిథిలావస్థలో ఉన్న నిర్మాణాల పట్ల అప్రమత్తంగా ఉండాలన్నారు. చేరువులు, బరిగోషన్ కాల్యాల ఎక్కడ బలహీనంగా గమనించి వాటిని >>2

వర్షాలు తగ్గుముఖం పలు జిల్లాల్లో పొడి వాతావరణం

విజయవాడ, జూలై 28, ప్రభాతవార్త ప్రతినధి: బంగళాఖాతంలో అల్పపీడనం బలహీనపడటంతో ఏపీలో వర్షాలు తగ్గుముఖం పట్టాయి. శుక్రవారం రాష్ట్రంలో పలు జిల్లాల్లో పొడి వాతావరణం నెలకొంది. ఆక్రమ వర్షాల తేలికపాటి నుంచి ఒక మోస్తరు వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. విజయవాడ (అమరావతి) వాతావరణం కేంద్రం తెలిపిన సమాచారాన్ని అనుసరించి ఉత్తరాంధ్రకు అనుకుని దక్షిణ ఒడిశా, దాని పొరుగు ప్రాంతాలపై విస్తరించిన అల్పపీడనం క్రమంగా బలహీనపడుతుంది. ఇది ప్రస్తుత దక్షిణ ఒడిశా, దానికి అనుకుని ఉన్న ఉత్తర కోస్తా ఆంధ్రప్రదేశ్ పై కేంద్రీకృతమైంది. దీని ప్రభావంతో తేలికపాటి వానలు పడి అవకాశాలున్నాయి. వర్షాలు తగ్గుముఖం పట్టడంతో రాష్ట్రంలో క్రమంగా వాగులు, వంకలు, ఉపనదులు నిండుగా ప్రవహిస్తున్నా, వరద ఉధృతి బాగా తగ్గింది. గత ఐదు రోజుల పాటు కురిసిన వర్షాలకు గోదావరినది సమీప ప్రజలు ఇబ్బందులు పడ్డారు. బహుప్రపంచంలో సంబంధాలు లేని స్థితిలో కొన్ని గ్రామాలు ఇంటిగ్లందనమయ్యాయి. క్రమంలో ఆ పరిస్థితుల్లో మార్పులు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. ఎస్సీఆర్, కృష్ణా అల్లూరి సీతారామరాజు, తూర్పుగోదావరి, ఏలూరు, కాకినాడ, డాక్టర్ బీఆర్ అంబేద్కర్ కోసేమి, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాల్లోని 42 మండల్లో పలు గ్రామాలకు బాహ్య ప్రపంచంలో సంబంధాలు తెగిపోయాయి. వర్షాలు తగ్గుముఖం పట్టి, వరద నీరు తీసివేయడంతో ఈ గ్రామాలకు తిరిగి సంబంధాలను పునరుద్ధరించే ప్రయత్నాలను ఈ గ్రామాలకు విద్యుత్తు సరఫరాను పునరుద్ధరించే ప్రయత్నం >>2

శుక్రవారం హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ధీరజినింగ్ రాకూర్ చే ప్రమాణం చేయిస్తున్న గవర్నర్ జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్

హైకోర్టు కొత్త సిజె ధీరజ్ సింగ్ ప్రమాణం ఘనంగా సన్మానించిన సిఎం జగన్

విజయవాడ, జూలై 28, ప్రభాతవార్త ప్రతినధి: ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి (సిజె)గా జస్టిస్ ధీరజ్ సింగ్ రాకూర్ ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. విజయవాడలో తుమ్మలపల్లి శైత్రయ్య కళాశైత్రంలో ఏపీ గవర్నర్ అబ్దుల్ నజీర్ ఆయన చేత ప్రమాణస్వీకారం చేయించారు. ప్రమాణ స్వీకారానికి ముందు గవర్నర్ అబ్దుల్ నజీర్, సీఎం జగన్లు జస్టిస్ ధీరజ్ సింగ్ రాకూర్ కు పుష్పగుచ్ఛం ఇచ్చి అభినందనలు తెలిపారు. ప్రమాణం చేసిన అనంతరం జస్టిస్ ధీరజ్ సింగ్ రాకూర్ బాధ్యతల పత్రాలపై సంతకం చేశారు. అప్పై సీఎం జగన్ నూతన సీజెగా బాధ్యతలు చేపట్టిన ధీరజ్ సింగ్ రాకూర్ కు శాలువా కప్పి సత్కరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఏపీ శాసనసభలో విప్లవనేత నారా చంద్రబాబునాయుడు, ఉప ముఖ్యమంత్రి బూడి ముత్యాలనాయుడు, హోంమంత్రి తానేటి వనిత, జలవనరులశాఖ మంత్రి అంబటి రాంబాబు శాసనమండలి చైర్మన్ కొయ్యమూషంరాజు, డిప్యూటీ చైర్మన్ జశీయా శాసన, ఉన్నతాధికారులు పాల్గొన్నారు. అనంతరం హైదీ కార్యక్రమం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో గవర్నర్ అబ్దుల్ నజీర్, సీఎం జగన్లతో జస్టిస్ ధీరజ్ సింగ్ రాకూర్ ప్రత్యేకంగా ముచ్చటించారు. ఏపీ హైకోర్టు నూతన సీజెగా బాధ్యతలను స్వీకరించిన జస్టిస్ ధీరజ్ సింగ్ రాకూర్ జమ్మూ కాశ్మీరుకు చెందిన వారు. ఆయన బాంబే హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగా పనిచేస్తూ పదోసంవత్సరాల సీజెగా ఏపీ హైకోర్టుకు వచ్చారు. సుప్రీంకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ డి.ఎన్. రాజ్ కు జస్టిస్ ధీరజ్ సింగ్ రాకూర్ తమ్ముడు. ఆయన 1964 ఏప్రిల్ 25న జన్మించారు. 1989 అక్టోబరు 18న ఢిల్లీ జమ్మూ కాశ్మీరు బార్ కోస్ట్ లో న్యాయవాదిగా సమాధి చేసుకున్నారు. 2011లో సీనియర్ న్యాయవాది హోదా పొందారు. 2013 మార్చి 8న జమ్మూ కాశ్మీర్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగా నియమితులయ్యారు. 2022 జూన్ 10న బాంబే హైకోర్టుకు బదిలీ అయ్యారు. ఆక్రమ ఆయన సేవలను అందించారు. ఏపీ హైకోర్టులో నిబంధనలను అనుసరించి 37 మంది న్యాయమూర్తులు ఉండవచ్చు. సీజెగా జస్టిస్ ధీరజ్ సింగ్ రాకూర్ రాకతో న్యాయమూర్తులు >>2

అయితవరం వద్ద రోడ్డుపైకి మున్నేరు వరద చేరిన కారణంగా నిలిచిన రాకపోకలు

జాతీయ రహదారిపై ఇంకా వరద

హైదరాబాద్-విజయవాడ నడుమ నిలిచిన వాహనాల రాకపోకలు

నందిగామ శివారు అయితవరం వద్ద బారులు తీరిన వాహనాలు

విజయవాడ, జూలై 28, ప్రభాతవార్త ప్రతినధి: విజయవాడ, హైదరాబాద్ నడుమ 65వ జాతీయ రహదారిపై వాహనాల రాకపోకలు రెండు రోజులుగా నిలిచిపోయాయి. మున్నేరు జాతీయరహదారిపై పొంగి ప్రవహించడంతో ఈ పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఎగువ ప్రాంతాలను భారీగా వర్షాన్ని వాన నీటితో కృష్ణ ఉపనది మున్నేరు ఉప్పొంగుతుంది. మున్నేరు వరద ఉధృతి భారీగా పెరిగడంతో ఎస్సీఆర్ జిల్లా నందిగామ సమీపంలో అయితవరం వద్ద 65వ జాతీయ రహదారిపై భారీగా వరద నీరు వచ్చి చేరుతుంది. ఈ ప్రాంతంలో మున్నేరు పొంగితో వర్షాలు లేనప్పటికీ ఎగువ ప్రాంతాల్లో వానలకు ఉపనదికి నీటి వెల్లువగా భారీగా వస్తుంది. వత్తుపాయి, పెనుగంచిప్రోలు, నందిగామల దగ్గర మున్నేరు వరద ఉధృతి అధికంగా ఉంది. నిన్న వరద ఉధృతి తగ్గుతుందనుకుంటున్న నేపథ్యంలో మధ్యాహ్నం నుంచి వరద ఉధృతి బాగా పెరిగింది. కీసర దగ్గర వంతెన దిగువన భారీగా వరద నీరు చేరి, కృష్ణానది వైపుకు వెళ్తుంది. మున్నేరు వరద అంతంతకు పెరిగి అయితవరం వద్ద వరద నీరు మూడు అడుగులకు పైగా ప్రవహిస్తుంది. సమీప పంటపొలాలు ముంపునకు గురయ్యాయి. ఈ క్రమంలో ప్రమాదాన్ని పసిగట్టిన ఇరిగేషన్ అధికారులు, జిల్లా కలెక్టరు ఆదేశాలను అనుసరించి దిగువన ప్రకాశం బ్యారేజీ వద్ద >>2

ఆధ్యాత్మిక నగరానికి వరద ముప్పు తప్పదా?

ఆక్రమణలో కాలువలు, గుంటల్లో కాలునీలు

తిరుపతి, జూలై 28, ప్రభాతవార్త ప్రతినధి: వరుసగా నాలుగైదు రోజులు భారీ వర్షాలు కురిస్తే తిరుపతిలో వరదనీరు ప్రవహించలేని దుస్థితి ఉంది. ఫ్లాస్టిక్ వర్షాలు, చెత్త, ఫ్లాస్టిక్ కవర్లతో ప్రధాన మురికికాలువలు పేరుకుపోవడం, కాలునీల్లో మురికినీటి కాల్వలు చాలావరకు వెడల్పులేకపోవడం వంటి ప్రధాన సమస్యలు నేటికీ ఎదురవుతున్నాయి. కుచిందకు పోయిన కాల్వలు, ఫ్లాస్టిక్ పేరుకుపోయిన కాల్వలతో ప్రమాదం తప్పదనే సందేహం, హెచ్చరికలు ఉన్నాయి. ఈ విషయం ఇప్పుడు అటు నగరవాసులను, ఇటు నగరపాలక అధికారులను కలవరపరుస్తోంది. తెలంగాణ శాసనసభలో ప్రధాన మంత్రి కేసీఆర్ వరదలకు నీరు రోడ్లపై మనిషిలోతులో నిల్వతో ఇళ్ళన్నీ నీళ్ళలోనే ఉండటం వింటున్నాం. ఈ నేపథ్యంలో తిరుపతి పుణ్యక్షేత్రంలో కూడా వరదనీటితో ముప్పు తప్పదనే ఆందోళన సీనియర్ సిటిజన్లు, పర్యావరణ >>2

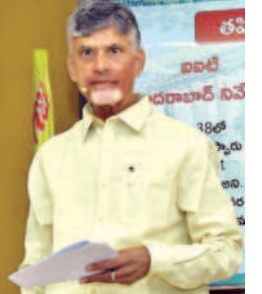

వరదలకు భారీగా పంట నష్టం

2

5 కోట్ల ప్రజల కల దుర్మార్గుల చేతిలో బలి

రివర్స్ పోకడలతో
'పోలవరం' సర్వనాశనం
ముంపు బాధితులను
ముంచేసిన ప్రభుత్వం
మీడియా సమావేశంలో
చంద్రబాబు ధ్వజం

అమరావతి, జూలై 28, ప్రభాతవార్త: రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అసమర్థ నిర్ణయాలు, రివర్స్ పోకడల కారణంగా జీవనానికి అయిన పోలవరం ప్రాజెక్టు సర్వనాశనం అయ్యిందని తెదేపా జాతీయ అధ్యక్షుడు చంద్రబాబునాయుడు అన్నారు. పోలవరం ప్రాజెక్టుకు జగన్ శని అని ఆయన ఆరోపించారు. రివర్స్ బెండర్లు అంటూ ప్రాజెక్టులను, రాష్ట్రాని రివర్స్ చేశారని చంద్రబాబు మండిపడ్డారు. శుక్రవారం పార్టీ కేంద్రకార్యాలయంలో మీడియాతో మాట్లాడారు. డయాఫ్రం వాల్ కొట్టుకుపోవటానికి జగన్ మూర్ఖత్వ నిర్ణయాలే కారణమని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ తప్పుదారిలను అన్ని వ్యవస్థలు తప్పుపట్టాయని ఆధారాలతో సహా వివరించారు. పోలవరం విధ్వంసంపై మా ప్రశ్నలకు ఎదురుదాడి చేయటం కాదని, సమాధానం చెప్పాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. టీడీపీ హయాంలో పోలవరం ప్రాజెక్టు రూ.11,537 కోట్లు ఖర్చు చేస్తే, వైకాపా ప్రభుత్వం రూ.4611 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చుచేసిందన్నారు. ప్రతిపక్ష నేతగా పోలవరం ముంపు బాధితులకు పరిహారంపై ప్రగల్భాలు పలికిన జగన్ నేడు ముందస్తు బాధితులను ముంచేశారని మండిపడ్డారు. నదుల సుసంధానంతో రాష్ట్రం మెడలో మణిపోయిందని ఆయన భావిస్తే ఆ కలను జగన్ నాశనం చేశారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. పోలవరం ప్రాజెక్టు విషయంలో నాటి నుంచి నేటి వరకు జరిగిన సంఘటనలను, ప్రోగ్రెస్ ను చంద్రబాబు పవరేపాయింట్ ప్రజెంటేషన్ ద్వారా వివరించారు. 2020లో పూర్తి కావాల్సిన ప్రాజెక్టు ఎందుకు ఆలస్యం అవుతోంది.. సాంకేతికంగా జరిగిన తప్పులకు కారకులు ఎవరు.. >>2

ప్రభుత్వ హామీపత్రాలలో
పెట్టుబడి పెట్టడం సురక్షితమే
కాక, క్రెడిట్ లిన్స్ కూడా ఉండదు

https://rbiretaildirect.org.in

మరిన్ని వివరాల కొరకు
https://rbikehtahai.rbi.org.in/retaildirect సందర్శించండి
మీ ఆధిష్టాధికారులను తెలియజేయడానికి rbikehtahai@rbi.org.in కి వ్రాయండి

అరేబి అంటుంది...
విషయాలు తెలుసుకోండి,
బ్యాంక్ గా ఉంటుంది!

జనహితాన్ని జూరీ చేయనది
భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

Color calibration bar and registration marks.

మిస్టరీగా మిగులుతున్న మిస్సింగ్ కేసులు!

కొందరు సంఘవిధిపాఠశాల బాంసపడి మాయమైపోతున్నారు. మాయమటలలో నమ్మించి మోసంతో తీసుకువెళ్లి మూడోంటికి తిలియకుండా మట్టుబెట్టి శవాన్ని దొరికికుండా చేస్తే చట్టం నుంచి తప్పించుకోవచ్చనే నమ్మకం నేరస్తుల్లో రోజూరోజూ పెరిగిపోతున్నది. శవం దొరికితే హత్యకేసు కింద నేరం నమోదు అవుతున్నది. దొరికికుండా చేయగలిగా, ఒకవేళ దొరికితా శవాన్ని గుర్తుపట్టకుండా చేస్తే మిగిలిన కేసుకే పరిమితమై ఎఫ్సెలెంట్ రికార్డుల్లో తిరుగుబడి. అందుకే గుర్తుతెలియని శవాల సంఖ్య పెరుగుతున్నది. ఇక బోలీసు వర్గాలు అన్నట్లు అన్నశ్రుతిపానూరి తిరిగి వస్తే ఆ నమానానిని నేరంబి రికార్డుల్లో నమోదు చేయడం పెద్దకష్టమైన పనితాళాపావచ్చు, అలా చేయగలిగితే వాస్తవంగా ఎంత మంది అరెస్టుమైపోయారో స్పష్టంగా తెలుస్తుంది.

పెళ్ళలో రోజురోజుకు పెరిగిపోతున్న మిస్సినీ గిరికాసు పట్ల సుందర్లా ఆంధ్రాకు వచ్చేమవుతుంది. ఇక కేసులో దర్యాప్తు అధికారులు అంతగా శ్రద్ధవహించడం లేదనే మిమ్మల్ని కూడా పెళ్ళి బుతుకున్నాయి. వీటిపై వచ్చిస్తున్న పట్టుకుడా లేకపోవడం మరో కారణంగా భావించుకున్నాడు. మహిళాను పూజ్యహంతులే మనా గౌరవంపై దాడులనుచేసే గతమహిళలే! పదవిపై అపెక్షక్తి వేల మంది మహిళలు అదృష్టమయ్యాగని కేంద్ర హోంశాఖ సహాయమంది అజయముమారే మిగత బుద్ధులందరూ రాజ్యసభలో వెల్లడిచేయగలరు. ఎన్టీపిఎంపై జాబ్బియాలు! ఆడిగిన ప్రశ్నకు మంత్రి సమాధానం ఇవ్వ వచ్చిపోయే ముందు ముఖ్యమంత్రి చెప్పింది. జాబ్బియా నేర రికార్డుల బ్యూరోగణాంకం ప్రకారం దేశవ్యాప్తంగా గత మూడేళ్ళ కాలంలో రెండువేలకు పైగాజైళ్ళలో మంది జాబ్బిళ్ళు అదృష్టవశాత్తూ వెల్లడిచింది. తెలంగాణలో 2019 నుంచి 2021 వరకు 345ల495 మంది మహిళలు ఎనిమిదివేల 66 మంది జాబ్బిళ్ళు అదృష్టమయ్యాగ. ఇక ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఆ మూడేళ్ళలో 22వేల 278మంది మహిళలు, ఏమవలలే కేమియిదివేలం పన్నెది మిది మంది జాబ్బిళ్ళు మిస్సినీ అయివచ్చి ఆతను సుంద్రం చేశారు. ఇవేకాదు అంతకుముందు నుంచి కూడా ఈఅదృశ్యాలు పెరిగిపో తున్నే ఉన్నాయి. 2015-19 మధ్య కూడా అదృష్టవశాత్తూ ఘనము పదహారువేలకు పెరిగినట్లు రికార్డులే వెల్లడిచినట్లున్నాయి. అయితే పోలీసువరగాలు మాత్రం ఇక అలెగరూ ఆగిగరికంపడం లేదు.

బి.జి.కే క్రమేషీ ఆ బాధను మరిచిపోతే ఆ వ్యక్తిరేని లోటును పూర్తిగా మరిచిపోతాని చెప్పేదొకసారి ముఖ్యమంత్రిన వ్యవస్థలను నంబంధిని జ్ఞాపకాలను ఆపుడప్పుడు నెమరచేసుకుంటూనే ఉండారు. కొన్నివార్లలో ఆయితే చనిపోయిన రోజును గుర్తుంచు కొని తిథి రోజునీ కార్యక్రమాలను పిండప్రధానాలు చేపట్టేవారు. ఇంకొకరు పెండ్రే, ప్రముఖులను గుర్తుంచుకొని వర్సలలో కార్యక్రమాల పేరున నడచేలు. నేనునేతాలుబిడ్డల్ని వారు చేసిన సేవలను తీసి జ్ఞాపకాలను గుర్తు చేసుకుంటుంటారు. కానీ ఆశ్విన్యంత్రం మండ్రాణా అదృశ్యమైతే నెలలకలకల, పక్షరకలకల అహూతే తెలియక పోతే ఆ కుటుంబం అనుభవిస్తున్న నష్టరయాతనను మాలతీ వర్ణించలేదు. చనిపోయారో, బతికిఉన్నారో తెలియదు. ఎలాంటి కష్టాలు అనుభవిస్తున్నారో, తిరిగివస్తారో, రారో తదితర ఆలోచనలు చేసే కుటుంబం అనుభవించే మానసికపర వ్యధలతో ఉంటుంది. మరదలును పశాత్య తెలుగురాష్ట్రాలో యేడా దాడించుంది అదృశ్యమైపోతున్నాడు. దేశజ్వాల దాడిపోతున్నాడు అహూతే దొరకుడందాహోతున్నాడు. కుటుంబం నష్టభయ గడులు, గోపురాల చుట్టూ తిరుగుతున్నాడు. చిగిరించిన నష్టభయ గడులు, బాధలను ముమ్మగతున్నాడు. ఆ బాధలు

ఒక్క మాట

వెప్పినంతా అమలు చేస్తున్నారు. ఇందుకు ఎంత డబ్బు ఇచ్చావో, న్యాయం చెప్పలేం, ఎక్కోకేసులు అసలు పోలీసులదృష్టికి రాకుండా పోతున్నాయి. తీవ్రపక్షం ప్రాబల్యం ఉన్నప్పటికీ, మారుమూల గ్రామాల్లో యువతేలియమడ అవ్వకూల గురించి పోలీసులకు సమర్థులు చేయడానికి వెనకంజు అవ్వన్నారు. ఆ అదృశ్యం అటుంచి తీవ్రపక్షాలంతో కలిసి ఉండాలనే అనుమానంతో మిగిలిన కుటుంబ సభ్యులు చేయివెంపులకుగరి చేయలేని భయంతో పోన్యారు చేయడానికి కూడా కొన్నిసార్లు అడ్డుకుంటూ రావడంలేదు. మరెన్ని ప్రాంతాల్లో యువతలు అదృశ్యమైనప్పుడు తమ కుటుంబ గౌరవ ప్రతిష్ఠకు ఎక్కడ భంగం కలుగుతుందో భయంతో వక్కనాకిరాయి. కూడా తెలియకుండా జాగ్రత్త పడకుండా ఎందుకునో కల్లోలు మొదలుపెట్టాయి తిరిగి వచ్చినా, వివాహం, తలతగ వదులేకనే సమస్యలు ఎదురవుతాయని, రాకపోయినా మిగిలిన వారికి పెళ్లి సరిబడాధ్వారా ఉరదగంంతో కష్టాలు ఎదురవుతాయని నోరు విన్న లేకపోయారు. ఇలా ఎక్కోకేసులు సమాధుల కావడం లేదు. అయినా సమాధుల అమలు కేసులు కూడా పోలీసులు అలభ్యం చేస్తున్న వడం లేదు. వారికి ఉన్న వసలుఆశ్రితి ప్రాధాన్యత దృష్ట్యావీటిన్నే దృష్టి సారించడంలే పోతున్నారు. అలానే స్వల్పంగా కొరతతోఉన్న పోలీసు విభాగానికి నేరాలతోపాటు ముఖ్యంగా ఆర్థికతరహా పోలీసు విషయ భద్రత రాంబి కార్యక్రమాల పెరగడంతో వీటిపై

ప్రభువాపదం లేదు. అయితే వివేచిలోకే వారి కుటుంబ సభ్యులను మిన్న అయినప్పుడు అప్పుడు మాత్రంకొద్దిగా చట్టంయొక్కని కార్యక్రమ సేవనున్నట్లు కన్పించినా ఉంటుంది. అలాగే ఫలితంగా రావడంలేదు. దానిని సేవించే లేకపోయినా వెంటనేఅప్పుడు మనమందే మిక్కిలి గతంలో అదృష్ట మైన కేసులో రాష్ట్రపోలీసులు అనాడు ప్రతిష్టా కరంగా తీసుకున్నారు. ఆ తర్వాత కేసును నడిపే అప్పగించినా ఉంటుంది. ఫలితం లేకపోయినా దీనిని ప్రాసెస్ విధానంలో ఆ సమలే కేసుకువందగా వదిలి పరిపాలన చేసే సైదులు ఇంటి నుంచి వెళ్లి తిరిగిలేదు. ఆయన కుటుంబసభ్యుల కార్యక బలంపై కట్ట కొని పోయింది. ముఖ్యమంత్రి పోలీసు అధికారిలందరూ తిరిగి గాని ఇప్పటికీ అమరలేదు. అంతకు ముందు కేసులోకొద్దిగా ఒక పోలీసు నడవేసినప్పటికీ తన కుమారుడితోనే అదృష్టమైన యారు. ఇలా ఎవరో అదృష్టమైపోతున్నారు. ఆ కుటుంబాలు అనుభవమన్న భావపరంగాతీరి. భర్త బతికిఉన్నారే లేదో చెప్పలే లేదు. హిందూమతంలో ప్రకారం కర్మకార్యాలను నిర్వహించిన లేదో తెలియదు. మత్రయందుగా ఉండాలే లేదోతెలియని ఆయన మయం. ఏ శభకార్యకరం వెళ్లిగా అమరనామల తప్పదు. ఇప్పటికీ ఇలాంటి కాదు, రెండురోజులు కాదు, వారా కాదు సందర్భంగా తరలించే లేకపోయినాదామల అనుభవమన్న మానసిక పైన నాడు ఉంటుందో ప్రత్యేకంగా చెప్పకూడదు. ఇక అదృష్టమైన వ్యక్తికి సరి బనింది పానశక్తి హక్కులు ద్విపక్షపక్ష పతలరాదు. పింఛన్ అందుకో అవకాశాలు ఎందుకు అనుభవ కాదు. చట్టం ప్రకారం ఏమి ననుభవ కాలు ఎందుకుమహర్షిలో. ఏవేళ్ల తర్వాత అప్పటికీ ఆహూతే తెలియకపోతే మరలించినట్లుగా భావింపే పింఛన్ ఇతర సౌకర్యాల ఆ కుటుంబంలోని వారసుడే ప్రభుత్వంఅందిస్తారు. కొందరు సంఘమిదేశాశక్తుల అనుభవం చేయమమైపోతున్నారు. మయమహర్షిలో నమ్మింది మారినంత తీసుకున్నట్లు మూడోవారికి తెలియకుండా ముఖ్యపెట్టి శవాన్ని రోజుకుకూడా చేస్తే చట్టం నుంచి తప్పించితోవచ్చనే నమ్మకం నేనుద్ధర్లో రోజుకొకటి వెలిగితోకు న్నారు. శమం దొరికితే హక్కుకేసు నడిపే సేరం నమోదు అవుతుకుండా దొరుకుండా చేయగలిగా. ఒకవేళలేకపోయినా శవాన్ని గర్భవతుకుండా చేస్తే మిన్నో కేసుకే పరిమితమై ఎఫ్ఎఆర్తో రికార్డుల్లో ఉంటుంది. అందుకే గర్భవతియని శవాల సంఖ్య పెరిగతున్నది. ఇక పోలీసు వర్గాలు అన్నట్లు అదృష్టమైనవారి తిరిగి చేస్తే ఆ సమహర్షిలో సేరనిదితియద్దో నమోదు చేయదో పెద్దకష్టమైన పనికారపోవచ్చు. అలా చేయగలిగితే వాస్తవంగా ఎంత మంది అదృష్టమైపోయారో స్పష్టంగాతెలుసుంది. ఇప్పటికైనా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భాగ్యశాలని కేంద్ర పెద్దలు తోనేసరికూడదం మిహతల న్నాయంకాదు. చట్టంలో అవసరం అనుకుంటే మార్పులు చేయాలి అనియిన శాఖలో దీనికే ప్రత్యేక సేవ ఏర్పాటు చేయాలి.

ఇందులో ఎలాంటి నిర్లక్ష్యం చేసినా ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థపైనే మిక్కిలినో నగుగిల్లే ప్రమాదం ఉంది. ●

మేనిఫెస్టోలు, సంక్షేమ పథకాలకే ఓట్లు రాలవు!

మ తెలుగు రాష్ట్రాల్లో జనాభాగత పథకాల్లో గెలు
 పొందవచ్చని కొందరునేతలు భావిస్తున్నారు. ఎన్ని
 పథకాలు పెట్టి, వరాలు ప్రకటించినా ప్రజలు అసంతృప్తిగా ఆనాటి
 పథకపుల్లోనే ఉండిపోతారు, అవినీతి, ఆక్రమణకు కూడా దృష్టిలోకి
 వస్తే నీటి టెస్టునాగే గత ఏడాదికి నిరూపించినట్లు ఉన్నాయి. టెస్టు
 ముఖ్యమంత్రి సనీర్ పట్నాయక్, టీఎఫ్ ముఖ్యమంత్రి సీతీష్
 పాపూర్ గతంలో తీవ్రమైన ముఖ్యమంత్రి మాణిక్ సర్కార్ వద్ద
 వారు 20 సంవత్సరాలపైగా ఉపకర్మాగారానికి ఆధికారంలో ఉం
 దున్నట్లు కాళాంబ పరి నివాసితుల సందర్భంలో పాపూర్ గారి పం
 వ పథకాలు కావు. ఇక 2014సంవత్సరం ఎన్నికల్లో పరిపా
 తించినాధ్యక్షుడు, ప్లాజెటి ముఖ్యమంత్రిగా పేరుంచిన చంద్రబాబు
 సీనియర్ తాను సంగ్రేష్టు పథకాలు మారుయోచిన, గతంలో ప
 రిపాడేపాలనపై దృష్టిపెట్టాలని కలెవ, మత, ఉద్యోగ అంశాల
 ఎన్నో ప్రమాణికాలు కల్పించినా టెస్టుయోధుడు. అలాగే లబ్ధి
 వరాలు కూడా అతరకంలో టక్కు చేయలేదు. బాధ్యతాహీన
 తత్వం, తారగమ, గంజాయి వంటి మత్తుపదార్థాలు, ఆక్రమణకు
 వరం. పాపూర్ టెక్నాల,పాదపూజలు చేసే వారింటే కూ నైర
 టి, సెక్యూరిటీ, ప్రభుపం కూడా పెట్టలేదు. ఎన్నికల్లో నియ
 మిద్దీ, తొలిదీ వారే. మానవ క్రూరత ఎన్నోసార్లు సా
 రించినా తమే ప్రజాశాసన కూడా ఉపతలాల ఆశించరు. ఇప్పు
 ామీటా పాతాల్లో రాజకీయంలోకి దిగి నింత అన్యలు,

తిరుమలశైలి సాంఘికవివరాలు

హిరాలు పోగొట్టుకునే వారు అధిగంగానే తీస్తారు. అయితేనేటి హిరాల సమస్యలోకం, నేతలు మేనునే మనమనకు గట్టున తీరాడనే దోరణి కొంత పెరిగి స్థితిరహితం కూడా ప్రవృత్తంగా పిండవస్థ వంటి ప్రలోభాలలో లోగిపోతుంటే సమాజం ప్రమాదం అపినీతి మరుమైపోతుంది. అందుకే విద్యుత్తు, పెట్రోల్, గ్యాస్ వంటి వస్తువులపై కూడా ఆకేయియాచారాల అపినీతి, ఆక్రమాలను గట్టిగా వ్యతిరేకించలేని రాజకీయకార్యకర్తలున్నారు. కొందరు నేతలు కూడా అలా. ప్రత్యక్షజీవ రేణి జాతి పూని రేణి భవనం వంటిది. ఈ జనకరకర వశకాలతో ఒక వివక్షతనే చెప్పే నట్లు చాడటే ఇప్పు చైనై లావుగన్న విధంగా మన వద్ద నుండి వస్తువులతో రేణి అపినీతి లావుయూనా. సక్రమ వరిపాలన, వరిపాలన చేత అపినీతి అపయనం పెరిగిపోతున్నాయి. గుడిలో గోల చేయకపోతే గగ్గరిల మేసనంత పుణ్యం అలా సామెతలా, సమర్థత లేనిన నేతలైగా నిజాయితీ పాలనతో యథాగా తగ్గిం గోల చేయకపోతే సుక్రేష్ మవశకాలను వేలకల తో అందుస్తా సెమిన్ వమలూ భాంం తగ్గిం విదేశీ, కేరళలో వరి మధ్యపాన నిమి ధం విధిస్తామని పోమిల్లన్ సమాజం మొత్తానికీ ప్రయోజనం గనుక ప్రజలు ముఖ్యంగా మహిళలు తప్పక ఆదరిస్తారు. ఇక ఎన్నికల పొత్తు విషయయానికీ దీడిమి పార్టీ కొంత ఊగినలా అపిన్తా, ఇనననన, వామమండలాల నేతలవంటి ముందేది. గతంలోవరి డిజెవోతో శత్రుత్వం, ఇప్పుడు స్నేహంగాని

అపసరారేడు. అప్పుడు దిబ్బిపి వద్దామఠంతు, ప్రజానీకంలో
ఇంత వ్యతీకత లేదు. గోలగిందే స్వామి ముదుపులు వెంక
టేశ్వర స్వామికి అనే నామాలూ అభివృద్ధి, దేశభక్తి, నిజాయితీ
ఆనందానికే వృద్ధుల జీవనాలీగా ప్రజానందపు, ప్రకృతి నందన
లను చోకా కట్టబెట్టకుతుందనే అవకాశాన్ని వచ్చింది. బ్రిటిష్ వారి
ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ బోయి వచ్చే ఇండియా కంపెనీల వానా
పెరిగిపోతుంది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో నామామృతంపై
ఇంత వస్తువు భారం లేదు. ఓటమిపోతుంటే భయంలో ఉలిట
ిద్దుకట్టి, ప్రత్యేకహోదా, ప్రత్యేకహోదాకీలే నటి వాటిపై యూలర్స్
లతో బీబీడి ముట్టతొట్టినట్టి. వల్ల యూలర్స్ ను నుంజుకుంటు
న్నయూలు మనివెళితే, సహాతుకంగా పరిగెళ్లి ప్రజలు క్రమంగా
గ్రహిస్తారు. తాత్కాలిక ప్రయోజనాలకంటే శాశ్వత ప్రయోజనాలే
ముఖ్యం. నాయకుని వెంట ప్రజలు నడవాలి గాని, ప్రజల వెంట
నాయకుడు కాదు. పరిగెళ్లి నామ ప్రభుత్వవేటల కూడా ప్రజలతో
మాట్లాడాలి. ఆదికారం కొరకు ఎన్నికల వేళ నేతలు మేన్స్ట్రీమ్లో
వచ్చి వెలుగుతారు. ప్రజలు వాటిని మిట్టపొడిగా ఓట్లు వేయరు.
ఇప్పటికే రాష్ట్రంపై 12లక్షల కోట్లరూపాయల అవులభారంఉన్న
దని వివక్షలే అంపేసాయి. అట్ని అవులవేయాలంటే ఆధున
వల్ల ప్రజలే గదామోసాయి. లేకపోతే అవుల వఫకతూ రాష్ట్ర
వేయాలి. కనుక ఇప్పటిూ మన నేతలు అనుభవే వఫకతూ వల్ల
పెరుగుతున్న రుష్టుగ్రామాంపై ప్రజలను చైతన్యపరచాలి. ●

అంతరిస్తున్న పులులను రక్షించుకోలేమా?

జనగానా క్షీణించడం ఆరంభమై క్రమేణి అవి అంతరించిపోయే
జాతులు జాబితాను చేరిపోయాయి. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 1913లో
దాదాపు లక్షవరకు పులులు ఉండేవి. అయితే ప్రస్తుతం వాటి
సంఖ్య 3200గా మారిపోయింది. ఈ వందేళ్ల కాలంలో దాదాపు
93శాతం పులులు అంతరించిపోయాయి. ఈ కారణంగానే 1986
లోనే పులిని అంతరించిపోవు జాబితాలో చేర్చారు. తనవనస్థు
లో పులుల సంరక్షణపై ప్రజల్లో అగాహనే పెంచేందుకు 2020
నుంచి యేటా జూన్ 29న గ్లోబల్ టైగర్ డేగా పాటిస్తున్నారు.
ప్రపంచవ్యాప్తంగా 13 దేశల్లో పులులు ఉన్నాయి. ఈ దేశాల్లోని

మొత్తం పుల్లడల్లో 75 శాతం భారత్‌లోనే ఉన్నాయి. బంగ్లాదేశ్, భూటాన్, కంబోడియా, చైనా, ఇండోనేసియా, మలేసియా, ప్రపంచవ్యాప్త వంటి దేశాల్లో పుల్లలు ఉండగా కనిపిస్తున్నాయి. 2010లో ముమ్మందుపాతంగం 3200 పుల్లలు ఉండగా 2020 అనాటికి ఆ సంఖ్య 3,900కి చేరింది. పుల్లల జనాభాలో పెరుగుదల సుమారు 22శాతం ఉందని గణాంకాల ద్వారా తెలుస్తోంది. అయితే ప్రపంచంలో 690 పుల్లలు పెంగ్గా, ఒకటో భారత్‌లోనే ఉన్నానని సంఖ్య 500 పెరగడం విచిత్రం. శాశ్వతం జన్మతః పులి 1947లో 15వేల వరకు ఉంది కాని 1972 నాటికి వీటి సంఖ్య 1827కు పడిపోయింది. ఈ సమయంలో పర్యావరణం కలమిడి దీని పేషువు పులి ఆగ్రసించిగా భారత్ గుర్తించింది. ఈ నేపథ్యంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రాజెక్టు టైగర్‌ను ప్రారంభించింది. ప్రాజెక్టు భాగంగా పుల్లలు అంతరించినా ప్రపంచాన్ని ఎదుర్కొంటున్న

పేరే జంతువుల వదనకు నివేదనాన్ని దేశవ్యాప్తంగా అమలులోకి తెచ్చారు. దానిని ఉల్లంఘించినవారికి జైలు శిక్షలు, పెద్ద మొత్తాల లోనో జరిమానాలు విధించారు. 1970వ దశకపు రవరకు పులలల వేటకు వ్యతిరేకంగా ఎటువంటి చట్టాలులేవు. దింత్ వివిధ కారణాల కోసం వేటలోనే వాటిని మట్టమిడ్చారు. 1940లో 40వేల పులులందుగా 1970వ దశకం ప్రారంభంలో వాటిని 1800కు చేరింది. దాంతో కేంద్రప్రభుత్వం 1971లో పులులను వేటాడరాదు అనే జాతీయస్థాయిలో నిషేధం విధించారు. వర్తమానరకు పరిరక్షణకరకు ప్రస్తుతి నవతమల్లతక్కు పులులు ఎంత ముఖ్యమో గ్రహించి ప్రతి ఏటో ప్రధాని జరిదింగాదో 1973 ఏప్రిల్ 1న ఈ ప్రాజెక్టుని శ్రీకారం చుట్టింది. అప్పట్లో అంతరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్న జాతీయ తారో పులులు చేరినాయి. తొలిదశలో 18,78 చదరపు కిలోమీటర్ల విస్తీర్ణంలో తొమ్మిది ట్రైగర్ రిజర్వ్లు ఉండేవి. ప్రస్తుతకు 75 వేల చదరపు కిలోమీటర్లు (దేశ భూభాగో విస్తీర్ణంలో 2.4 శాతం) విస్తీర్ణంలో 535 ట్రైగర్ నిల్వ రిజర్వులన్నాయి. పులుల సంఖ్యలో అన్ని రాష్ట్రాల కంటే మధ్యప్రదేశ్ ముందుంది. 2018 గణాంకాల ప్రకారం మధ్యప్రదేశ్ భూభాగంలో 526 పులుల ఉన్నాయి. కర్ణాటక 524 పులులతో రెండవస్థానంలో ఉండగా, ఉత్తరాఖండ్ 444 పులులతో మూడవస్థానంలో నిలిచింది. ప్రస్తుతం మొత్తం పులులలో మనదేశంలో 70 శాతం ఉన్నాయంటే ఈ ట్రైగర్ ప్రాజెక్టుల నుంచి విలయనాశనానికి తెలుస్తోంది. భారత్లో పులుల సంఖ్య పెరగకుండా లేదా తగ్గి తలెత్తుకుని సంరక్షణ చర్యలు చేపట్టడానికి పులుల గణపాతేది 2006 నుంచి ప్రతి నాలుగోక్షేత్రానికి రెక్కిస్తన్నారారు. సుమాదు మదలల్లకు వదరపు కిలోమీటర్ల విస్తీర్ణంలో ఈ గణపాతే ఉన్నది. సుష్టిలోని ప్రతి జీవి విలయనాశనం. ప్రతినిని వల్ల అకుంధం. ప్రయోజనం ఉన్నాయన్నది నశ్తం. అన్ని జీవదానులతోపాటు పులులను కూడా సంరక్షించుకోవాలి. జీవవైవిధ్యాన్ని కాపాడుకోవాలి. ఆ దిగ్గా ప్రభుత్వాల పులుల దిశాక్షేపం నుంచి. దీని ప్రాధాన్యతను అర్థం చేసుకునే పులుల విలయనాశనం జరగకుండా జరుగుతుఉంది. ఇవి పులులను అపరాధం సంరక్షించడం, ప్రామాణ్యతను గుర్తించేనుంది. ●

అచరణకు నోచుకోని చట్టాలెందుకు?

 గ్రతలు తీసుకోవడానికి భయపడటానికి చాలా వ్యర్థంగా ఉంది. జాగ్రత్తల మేరకే భయపెట్టడం, భయపడటం ఏమాత్రం ఉపయోగపడదు. తెలుగు రాష్ట్రాలను అతలాకుతలం చేస్తున్న వాణ్ణి, చరచరకేపాలు సీజన రోగా వచ్చే వ్యాధులు ప్రజాతాగృహస్థుల దాడిచేసేందుకు పోయి ఉన్నారని పాత పద్ధతులు వ్యాధులు జారీ చేస్తున్నారని ఈసరికి ఆదిక పూర్వ వల్ల రకరకాల వ్యాధులకేపాలు డెంగ్యూ, స్పెన్సిఫ్ఫ్, చికెన్ గువా లాంటి వ్యాధులు వ్యాపించే అలవాటున్నట్లు వ్యాధులు కూడా ప్రజలను ఆప్రమత్తం చేస్తున్నాయి. దేశవ్యాప్తంగా కూడా సీజనలే వ్యాధులు విస్తరిస్తున్నట్లు వార్తలు అందుతున్నాయి. అయితే ప్రజలకు కనీస ఆరోగ్యపరమతల కల్పించే విషయంలో ఆట కేంద్రం కానీ, జమీదార్లు పాలకులు కానీ అంతగా శ్రద్ధవహించడం లేదేమోననిపిస్తుంది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి ఏడువ్యర్ల దక్షాత్తులు దాటినా నేటికీ ఆదరికీ వైద్యపనిపూయించి ఆదించినరేకపోతున్నారు. ఎందుకే ఏడుపానా నిర్దుర్గంగానీ నిధులు కేటాయించడం కానీ హాతలికపతులు కల్పించడం కానీ విపలపవుతున్నారనే చెప్పవచ్చు. మొన్న కోనా నమయించి మన వైద్యురంగా దైత్యతనం స్పష్టంగా బయటపడింది. ఈ వైద్యం నంగిలి ద్వితీయం కనీసం వ్యాధులు కాకుండా ముందుజాగ్రత్తలు తీసుకోవడంలో కూడా ఆదికారంలాటి విపలపవుతున్నదేమోననిపిస్తుంది. పోగ తాగడంవల్ల యేటా మద్యశైల్యం మందికల్పి మరణిస్తున్నారని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ప్రకటించింది. ఆదికారవారేమోన వారు పీల్చిపడలే సిగరెట్ పోగన పీల్చిపడతారు కూడా అలాంటి సంఖ్యలో ఆదికారవారే ఏదీ ఇలా పరోక్షంగా దాదాపు పదిశైల్యం మందికల్పి మరణిస్తున్నట్లు ప్రపంచ ఆరోగ్యసంస్థ రిపోర్ట్ వెల్లడిచేస్తున్నాయి. దీనికీవల్ల పోగకు, దాని ఉత్పత్తులను వ్యర్థంగా నిషేధించాలని ఏనానీ సంవత్ ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. కానీ అవి పాకితాలలే పరిమితపవుతున్నాయి. రెండువేల ప్రపంచ కారణం పాలకర్తలే త్రికలపాదీ కలహోపపదం. అలాని పోగకు ఉత్పత్తులు నిషేధించి విషయంలో చర్చలు తీసుకోవడం లేదని నిషేధించ లేదు. చట్టాలు చేస్తున్నారు. కానీ వాటి పనులు గరించిన పట్టియంపడడం లేదు. చట్టాలు చేసేముందు నమగ్నమైన అధ్యయనం చేసి తాము చేసే చట్టాల వల్ల ఎవరికీ నష్టం? మరెవరికీ ఉపయోగం? నష్టపరియన వారిని అలా అడ్డకేపాలి? అమలులో సాధకపాడకాలు, సాధ్యా సాధ్యాలు అమలు చేస్తామని అమలు చేసే సామర్థ్యం, అందుకు తగిన సిబ్బంది ఉందా? తదితరం ఆశాలను పరిశీలింపి చర్చించు కేంద్రాలి. బిమరంగా ప్రదేశ్లో పోగ తాగడం నిషేధిస్తే చట్టం ప్రభుత్వం ఏనాలో చట్టం

దేసింది. ఇప్పుడేగి అమలుకు నేనుకొనేదేని చెప్పావు. మధ్యపానం, ధూమపానం రెండూ మానవజాతికి వట్టి పీడిస్తున్న ధూతాలు. ఒకటి బ్రహ్మచర్యం అయితే మరో ఒకటి వివాహం. ఇందులో మరో వాదనకు తావులేదు. ఉపనిషత్తులు కేవల మరెన్నో రోగాలకు ఈ మధ్యం, ధూమపానం కేంద్ర బిందువు అని వైద్యసిద్ధాంతం అర్థం చేసుకోవాలి. తేలింది. ఆదాయం అని మహర్షిని వెంటి పోవేస్తున్న పాలకులు ధూమపానం విషయంలో చట్టాలు తీసుకుంటున్నట్లు చెప్పావులే కానీ అవి ఆచరణలో భాగమేలేదనితేలుతోంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ధూమపానంలో దాదాపు 130 కోట్ల మందికిపైగా మునిగి తింటున్నారు. భారతదేశానికి నుంబయింది ఇంట్లో కోట్లమందికిపైగా పొగాకుకు అలవాటుపడ్డారు. బీచ్పినిబిల్ బీచ్పి అనికావాలే ఎక్కువ. బీచ్పిలు, సిగరెట్లు తాగడం సరదాగా ఆరంభమై ఆ తర్వాత అలవాటగా మారిపోతున్నది. వదిపడేవాళ్లు ముందులోనే వి ఆరంభించాడని ఆరంభం ఆరంభం కలిగివేటి అంశం. సిగరెట్ల పొగలో 4వేల800 ప్రమాదకర విష వాయువులున్నట్లు గుర్తించారు. ఇవి అనేక రోగాలకు కారణమవుతున్నాయి. బీచ్పినిబిల్ దృష్టిలో ఉంచుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎన్నో పొగాకును మార్కెట్లోరేయకున్నట్లు ప్రార్థిస్తున్నది. బీచ్ కట్టకు మీద జేయడం గలెటి నుండి వచ్చే మురిపిలను అన్ని కట్టలకు జారే చేశారు. క్రమేణా పొగాకును నిషేధిస్తుమని ప్రకటించారు కాని అందుపై జేసినపాటి కల్లోలన్నప్పుడు వారి కుటుంబాలు గుంపు వట్టింపకొనాడేమడం దురుద్దష్టకరం. దీంతో దేశవ్యాప్తంగా అల్లదాదా మంది బీచ్కాట్టలను నుండి వట్టింపకలే వ్యవస్థకుంది. జేసినపాటి కల్లోలన్నప్పుడు అమెరికాలో ఆరంభించిన దీని రోడ్లపైనే వచ్చారు. వాస్తవంగా వచ్చినా బీచ్ వరితమే ప్రత్యక్షంగానే, వరోగాంగో కట్టాది ముందికి జనుకు తలెత్తు ఇప్పున్నదిదే కావడమేనా భావం.అప్పుడల్లా ఒకటి అల్లదాదా మంది గిరిజను కుటుంబాలకు బీచ్ఆకు నీరణం ప్రధాన ఆదాయ వనరు ఒకటి కొన్ని శతాబ్దాలుగా అతర కుటీర వరితమైన వర్షపులు నున్నది. ఈ వాస్తవాలను వర్ణించుతూలుదా బీచ్ వినియోగాన్ని తగ్గించేందుకు ప్రయత్నాలు చేయడం అవివేకం అనిపిస్తున్నది. దీంతో వారలా సమర్థితమై ఎదురు తిరిగినందుకు బీచ్ఆకు కాంక్షాక్షుప్త, రాజకీయ నాయకులు ఒకరితో తోడుకావడంతో వివిధమతీయాలి వచ్చింది. దీనికి తోడు చట్టం అమలు చేసేందుకు అవసరమైన యంత్రాం సరఫరా అందుకు కోసమే ప్రభుత్వం లైసెన్సులు ఇచ్చి ప్రోత్సహించి మరోవత్తుగ నిషేధించి ఉత్పత్తులు ఇబ్బందే ఎంతవరకు నుంబంజునా అత్యవసరీకర చేసుకోవాలి. పొగాకు ఉత్పత్తులు, అమ్మకాలు వ్యాపారాలున్న ప్రత్యేకంగా, వరోగాంగా కొన్ని కోట్ల కుటుంబాలు ఆదార పడి ఉన్నాయి. వారికి ముందుగా ప్రత్యామ్నాయం ముడివింతాలి. అంతేకాని కఠిగాల మీద చట్టాలు చేసి చేతులు దులుకుతుంటే ప్రయోజనం ఉండదు.

కలాల చాలా ప్రమాదకరమైన
పరికరాలు. కత్తుల కంటే
వదునైనవి. కొరడాలు, కడ్డీల
కంటే లోతుగా
గాయపరుస్తాయి.

ఒక జాతి బలం, ప్రగతి ఆ జాతి
యువత తెలివి తేటల మీద,
సాశీల్యం మీద ఆధారపడి
ఉంటాయి.

ప్రజావాక్కు

ప్రబలుతున్న సీజనల్ వ్యాధులు

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మర్యాద కురుస్తున్నాయి. మర్యాదలలో ఆపరి మర్యాదకు ఏమాత్రం తాదాశ్చిన్యా మనమందరియూ, బ్రాహ్మణ, క్షి, జైత్రుల, డెంగ్గు, చికిత్సకేంద్రం వంటి ప్రాతాశాశుక వ్యాధుల ఖానెనపడుట జరుగుతేంది. మర్యాదల రానీ వచ్చింది. జె మనవారిని వ్యక్తిక పరిశుభ్రత తాతంబడవడంతోపాటు మన నానందానీ, పరదానానానెల తాతంబడవడం కలగటం పెట్టుకొనడం. ఎందుకంటే జీ మర్యాదలలో ఏమాత్రం ఆపరిశుభ్రత తావు తచ్చినా ఇంటి జీవితంలోనీ గుంజలలోనూ, జీ పో వారిన వస్తు వులలోనూ మురికిబిల్ నిల్వ ఉండేందుకు ఏమాత్రం ఆపరాశుక వచ్చినా అవి దేనికైనా జనకూలూ మారదనంతోపాటు ఇంకో. తిప్పేనీ తదాదా డెంగ్గు, మలతలూ, చికిత్సగన్నూ. డయేరి యావంతి వ్యాధులు ముందుగా దాచేనీ మన గోగ్గినాశుక వ్యవస్థ నానం ఆత్రం దూరకూ తీసేదానం ఎన్నో దానం అతాశూ ఉతకుంది. ముఖ్యంగా దేవతామూ వల్ల ప్రజల డెంగ్గు వ్యాధి ఉతకుం ప్రామదంకరమైంది. చికిత్స నకాలంటే జుగంజుకపో ప్రామదం దాచి ఉతకుంది.

గ్రామీణ వైద్యులను గుర్తించాలి

[illegible]

-చింతమేకల నరేంద్ర, సత్యసాయిజిల్లా

ಎಂದುಕಿನ್ನಿ ಪಾಠ್ಲೆಲು!

ఒకప్పుడు కాంగ్రెసు, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు మాత్రమే ఉండేవి. ఆ పార్టీలాయనలు వస్తూనే ఉంటే అతరంగా కోసం పోరాడడే వారు ఉండేవారు. ప్రజలజేతనం నిశ్శాంతితో వసినేసినారు. విలువలవ్యవస్థ కూడా ఉండేవారు. కానీ వస్తున్న వరగితరంగా, వాడు మార్పు వచ్చింది. నాయకులకు ఆధికారహాసం, పదవిపూర్వహాసం బాగా ఎక్కువయ్యాయి. బిటికోసం ఎవరు వతేలి వారు రాజకీయరేఖలో వస్తున్నారారు. పార్టీలు డిక్టేటరులుగా ఉన్నారు. తమ తేలిలతో మూలం తేలి పోనని వేస్తున్న వారిని డిక్టేటరులుగా ఉన్నారు. ప్రజలను చీకే పూర్వవనోలో వేస్తున్నారారు. ఎలికలెక్టు ఉన్న కోపాని ఆయుధతన ఆయుధమయినా ప్రదర్శిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రులని తీర్చడమే గొప్పని ఫీల్చితులన్నారారు. ఇలా వేయడం ఎంతవరకు నుంజుం నుంజు పోరే నాయకులకు ఆరంభించకేవాలి.

దశారుల చేతుల్లో నిరుద్యోగులు

[illegible]

ఇళ్ల సలాల పంపిణీ మాటలకేనా?

ఇక్కడ స్థలా పరిపాలనలో రాష్ట్రపాలకులు కుటీల ఆలోచనలతో ప్రజాధనం వృధాతప్ప ఎటువంటి ప్రయోజనంలేదు. అమరావతిలోని జీలంపేటి మౌలిక వసతుల లేకుండా ఉన్నప్పుడు రాకేడా సెంటు స్తంభం ఇచ్చి ఎవరిని మోసం చేస్తున్నారో భూములు ఇచ్చిన రైతులకు కొండబట్టలు కూడా ఇవ్వలేని దొంగతనానికి రాష్ట్ర అధిక వందీధి తీసువచ్చారు. రాష్ట్ర పరిశోధకుడు వెక్కే మార్గంలో ఏదీ ఏదీపాలు కూడా ఏర్పాటు చేయని పాలకులు బేలకుల స్తంభం ఇవ్వడం చేసిన ఎటువంటి వంధీకపయోగం ఉండదు. నాలుగు సంవత్సరాలుగా దురాలోచనతోపాటునే సాగిస్తున్న రాష్ట్రవేదిక కులాగణ్ణుడు. కనీసం ఆషాఢశ్రావణ కుడా తొలగించలేదు. పాలకుల విధ్వంసం నానా రాష్ట్రపాలకుల అసహనంపై వచ్చింది.

-కె. కోటేశ్వరరావు, విశాఖపట్నం

ఎడిట్ పేజీకి..

అర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ పరిణామాలకు సంబంధించిన విశ్లేషణాత్మక వ్యాసాలు వంపగోరేవారు ఈ కింది ఈ మెయిల్ చిరునామాకు పంపగలరు. e-mail : editpage@vaartha.com

